

INDLAND | I dag kl. 9.11

Danske betjente har de seneste år nøgenvisiteret frihedsberøvede borgere på grænseoverskridende - og ifølge eksperter - potentielt ulovlig vis. Seks personer står nu frem i Berlingske og fortæller om ydmygende nøgenvisitationer, som de har været udsat for af flere forskellige politikredse. Politiet har skærpet retningslinjerne efter flere klagesager.

I flere år har politiet tvunget tøjet af anholdte uden konkret mistanke: »Det er klart ulovligt«

Ditte-Marie Sandberg Journalist

Amanda Holmgaard Sørensen Videojournalist

Linda Kastrup Fotograf

Berlingske har talt med en række personer, der fortæller om nøgenvisitationer udført af politiet. Hør deres rystende oplevelser her. Video: Amanda Holmgaard Sørensen

En 25-årig kvinde måtte ufrivilligt afklæde sig, sætte sig på hug og hoste inde i politiets gruppevogn, mens en anden anholdt sad i bilen og så på.

En 27-årig mand blev overmandet af tre betjente, der trak underbukserne af ham på en politistation.

Og en 25-årig mand fik ordre om at smide tøjet, mens en kvindelig betjent kunne se på.

En række unge kvinder og mænd står nu frem i Berlingske og fortæller, hvordan politifolk inden for de seneste år har udsat dem for ydmygende og ubegrundede nøgenvisitationer, som er et af de mest indgribende redskaber, dansk politi har i deres værktøjskasse.

Politiet kan nøgenvisitere anholdte borgere - bede dem afklæde sig og i særlige tilfælde sætte sig på hug og hoste - såfremt der er begrundet mistanke om, at de anholdte eksempelvis skjuler stoffer eller andre genstande, og det dermed kan have vigtig betydning for sagen.

Men i de seks sager, Berlingske nu kan beskrive, har politifolk fra Københavns Politi, Nordsjællands Politi og Københavns Vestegns Politi udsat eksempelvis klimademonstranter og politiske aktivister for nøgenvisitering, fortæller de anholdte.

»Der tegner sig et bekymrende mønster, nemlig at nøgenvisitation er blevet en fast praksis, som politifolkene har opfattet som en regel, de skulle følge,« siger Adam Diderichsen, tidligere chefanalytiker i Rigspolitiet og i dag lektor ved Forsvarsakademiet.

Også Elna Søndergaard, seniorjurist hos Dignity – Dansk Institut Mod Tortur, fremhæver, at der i flere af sagerne indgår »bekymrende udtalelser fra betjente, der endda kommer fra flere forskellige politikredse«.

Eksperterne hæfter sig blandt andet ved, at de involverede politifolk i flere af de seks sager under de efterfølgende klagesager har forklaret, at afklædningen af den anholdte er sket, fordi det er en *fast praksis* hos politiet.

Og det er en særlig opsigtsvækkende detalje: For ifølge eksperterne er det i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og dermed også dansk lov, hvis politiet nøgenvisiterer som en fast praksis uden konkret vurdering i hver sag.

»Det er klart ulovligt,« siger Adam Diderichsen.

»Reglerne er, at politiet har ret til at nøgenvisitere folk, når der er en grund til det. Det er typisk, at man har grund til at tro, at folk enten har noget, der kan bruges som våben, eller narkotiske stoffer på sig. Det er ikke noget, man må have som fast praksis.«

Berlingske har gennemgået sagsdokumenter, politirapporter og afgørelser fra Den Uafhængige Politiklagemyndighed (DUP), der behandler alle adfærdsklager over politifolk, og præsenteret dem for eksperter og politiet selv.

Lars-Ole Karlsen, centerchef for alment beredskab i Københavns Politi, anerkender, at man hos politikredsen har set et behov for at indskærpe

reglerne for visitation, og at der er blevet »strammet op«.

»Nu kan jeg ikke udtale mig om de konkrete sager. Men hvis betjente har haft en opfattelse af, at det er fast praksis, er det ikke korrekt.«

Du kan [her læse](#), hvordan ledelsen i Københavns Politi forholder sig til nøgenvisitationer.

Hvordan de øvrige politikredse forholder sig til kritikken, kommer vi tilbage til.

En ydmygende behandling

Den 26-årige klimademonstrant William Weiss Albertsen er efter eget udsagn blevet nøgenvisiteret »ret mange gange«. Den værste oplevelse havde han en tidlig forårmorgen sidste år.

William Weiss Albertsen. Foto: Linda Kastrup

Omkring klokken 08.00 den 14. maj satte han sig sammen med otte andre demonstranter i et vejkryds i København og dannede en vejblokada.

De blev herefter fjernet fra vejen af Københavns Politi og kørt til Station Bellahøj, hvor den samme mandlige betjent, der fjernede William Weiss Albertsen fra vejen, tog ham med ind i en detentionscelle.

Først tvang betjenten hans bukser ned om hans ankler. Så blev hans trøje

William Weiss Albertsen skrev dagbog om hændelsen, og han kan derfor huske forløbet i detaljer.

**Dagbog vedrørende hændelse 14. maj 2024 -
William Weiss Albertsen**

Jeg blev bedt om at tage tøjet af inde i detentionscellen af [REDACTED] (den samme voldsomme betjent som ude på vejen). Da jeg sagde, at de i så fald måtte tvinge tøjet af mig, truede [REDACTED] med, at hvis jeg ikke tog mit tøj af, så ville det samme ske, som skete ude på vejen. Da jeg ikke adlød, efter denne trussel, tog politibetjenten min trøje op og trykkede mine bukser ned om anklerne, alt imens en kvindelig betjent så på. Der var flere fra protesten udover mig, der blev delvist nøgenvisiteret.

Han klagede efterfølgende over behandlingen til DUP. Her bemærkede han, at en kvindelig politiansat så på, imens den mandlige betjent afklædte ham.

Politibetjenten forklarede DUP, at »han fulgte de gældende procedurer ved

sikkerhedsvisitationen» af William Weiss Albertsen. Hvilket ifølge betjenten »indebærer delvis afklædning«.

Med andre ord: Betjentens forsvar var, at han blot fulgte den faste procedure.

Hvad angår den kvindelige betjent, lød forklaringen fra den mandlige betjent, at hun »var med som sikkerhed, men overværede ikke selve afklædningen«.

Politibetjents forklaring til den uafhængige politianklagemyndighed vedrørende Wililams klage

Politibetjent [REDACTED] har endelig oplyst, at han fulgte de gældende procedurer ved sikkerhedsvisitationen af William Weiss Albertsen hvilket indebærer delvis afklædning. William Weiss Albertsen ønskede ikke at medvirke til visitation eller afklædning. Idet han gjorde passiv modstand, afklædte politibetjent [REDACTED] ham delvist. En kvindelig politiansat var med som sikkerhed, men overværede ikke selve afklædningen.

DUP traf ikke afgørelse i sagen, da klagen ifølge dem handlede om politiets *dispositioner* og ikke *adfærd*, og dermed ligger sagen uden for DUPens kompetence.

Klagen blev derfor sendt videre til Københavns Politi. Der er endnu ikke truffet afgørelse.

Et velkendt problem

Alene i år har retsinstanser mindst tre gange slået fast, at

nøgenvisitationer foretaget af Københavns Politi har været i strid med en af de hårdeste paragraffer i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Det handler om konventionens artikel 3, der forbyder tortur og anden umenneskelig behandling.

I maj fandt **Højesteret**, at Københavns Politi overtrådte konventionens artikel 3, da de i 2021 anholdt en ung mand og udsatte ham for en nøgenvisitation på Station City uden at have oplyst konkrete grunde til at gøre det.

I **juni måned** fandt Retten i Lyngby, at Københavns Politi ligeledes havde overtrådt artikel 3, da politikredsen nøgenvisiterede en ung mand i september 2023.

Og endelig blev der i **Københavns Byret** - i september måned - afsagt dom i en over syv år gammel sag, hvor en kvinde i 2017 blev udsat for en, efter rettens vurdering, ulovlig anholdelse og ulovlig nøgenvisitation, der som de to andre også var i strid med artikel 3.

Retten fandt desuden, at Københavns Politi skulle betale kvinden 50.000 kroner i godtgørelse, hvilket er det højeste beløb nogensinde i sager omhandlende nøgenvisitation.

I andre sager er politikredsen selv nået frem til, at deres brug af nøgenvisitation har været kritisabel.

En aktindsigt viser, at Københavns Politis juridiske afdeling mindst fire gange i løbet af 2024 har udtalt kritik eller fundet det kritisabelt, at betjente fra politikredsen har nøgenvisiteret anholdte uden at notere sig, hvad de lagde til grund for at gøre det.

»Det ligner et bekymrende skred i politiets praksis,« understreger Adam Diderichsen.

Visiteret eller nøgenvisiteret?

William Weiss Albertsens sag er ikke den eneste, Berlingske har gennemgået. Over flere måneder har avisen interviewet en række personer om de nøgenvisitationer, de fortæller at have været udsat for.

Og researchen afdækker et særligt mønster:

I flere af sagerne fremgår det slet ikke af politiets rapporter, at de pågældende rent faktisk er blevet nøgenvisiteret. Og i flere tilfælde kan de involverede politifolk slet ikke huske, at de skulle have visiteret den pågældende person.

Et eksempel er anholdelsen af den i dag 35-årige Thore Keitum Fisker i marts sidste år.

Thore Keitum Fisker. Foto: Linda Kastrup

Efter at have taget del i en vejblokade sammen med fem meddemonstranter blev han anholdt og nøgenvisiteret på Albertslund Politigård, fortæller han.

»Jeg kan huske den der fornemmelse af, at det helt klart var overdrevet,« fortæller han om mødet med den betjent, der bad ham smide alt tøjet.

»Han sagde til mig, at jeg skulle sætte mig på hug. Det gjorde jeg, og ja ... selvfølgelig faldt der *ikke* noget ud af min numse.«

Thore Keitum Fisker klagede efterfølgende over nøgenvisitationen, som han i klagen betegner som værende »ude af proportioner«.

Han påpeger, at han hverken var påvirket eller aggressiv. »Jeg blev frihedsberøvet under en fredelig demonstration og alt forløb afslappet mellem politiet og mig,« skriver han i klagen.

Københavns Vestegns Politi - der behandlede klagen - oplyste ham om, at det af en anmeldelsesblanket fremgår, at han blev »visiteret«, men at det ikke fremgår, hvorvidt visitationen omfattede afklædning.

Og hverken den polititjenestemand, der foretog visitationen, den leder, der tog imod Thore Keitum Fisker på stationen, eller lederen af politiets indsats under demonstrationen kan bekræfte nøgenvisitationen.

»Det har på trods heraf ikke været muligt at få bekræftet, hvorvidt du er blevet nøgenvisiteret, idet disponeringslederen dog oplyser, at nøgenvisitation altid sker efter en konkret vurdering af, hvorvidt der er behov herfor,« lyder det.

Politikredsens juridiske afdeling mente derfor ikke, at der var grund til at udtale kritik.

Thore Keitum Fisker, kan du huske forkert?

»Det er jo sådan med hukommelse, at man har tendens til at huske de ting, hvor man har været mest følelsesmæssigt påvirket. Jeg husker følelsen af at stå der, forvirret og kold og uden at vide, hvad der ville ske, hvis jeg sagde nej,« fortæller han og tilføjer, at han skrev det ned lige efter

løsladelsen.

Ned på hug og host i en politibil

Et lignende billede går igen i flere af de sager, Berlingske har gennemgået.

Rachel Johnsen var til sin første demonstration 7. maj 2024. Dengang var hun 23 år.

Rachel Johnsen. Foto: Linda Kastrup

Sammen med fire meddemonstranter satte hun sig og blokerede vejen ved motorvejsafkørsel Jægersborg i Lyngby. Efterfølgende blev hun af en kvindelig betjent taget med ind i en af politiets gruppevogne, der holdt parkeret i vejkanten.

»Jeg fik at vide, at jeg skulle tage mit tøj af. Først det på overkroppen og så underkroppen. Og da jeg var bar forneden, skulle jeg sætte mig ned på hug og hoste.«

Når politiet beder anholdte om at sætte sig på hug og hoste, er det for at sikre, at den anholdte ikke gemmer ting i endetarmsåbningen - eksempelvis narkotika.

Ifølge politirapporten fra Nordsjællands Politi blev »visitationen« af Rachel Johnsen foretaget »så skånsomt som muligt inde i politiets gruppevogn, som havde tonede ruder således offentligheden ikke havde mulighed for at følge med i visitationen«.

Altså skriver politiet ikke direkte, at der var tale om en nøgenvisitation.

Også Rachel Johnsens meddemonstrant Clotilde Armand Prætorius fortæller, at hun blev nøgenvisiteret inde i politibilen den dag. Heller ikke i hendes sag fremgik det af rapporten, at hun var blevet nøgenvisiteret.

»Det er den groveste nøgenvisitation, jeg har oplevet,« fortæller hun.

Clotilde Armand Prætorius. Foto: Linda Kastrup

»Jeg ved ikke, hvorfor de skulle tænke, vi havde våben eller andet på os. De kender os godt efterhånden, og de ved, at vi opfører os fredeligt,« påpeger Clotilde Armand Prætorius med henvisning til, at hun flere gange før har deltaget i lignende demonstrationer.

Hun fortæller, at den kvindelige betjent dog forsikrede hende om, »at det var reglen«.

Clotilde Armand Prætorius klagede i marts måned over nøgenvisitationen, efter at sigtelsen mod hende blev droppet.

I klagen lægger hun desuden vægt på, at »hele politigruppen samt forbipasserende kunne se direkte ind« på hende, da forruden ikke var tonet.

To gange har hun efterfølgende rykket Nordsjællands Politi for et svar. Efter Berlingskes henvendelse til kredsens har de 27. oktober beklaget og informeret hende om, at klagen nu er sendt videre til DUP.

Stoppet med mobiltelefon

En anden sag omhandler en ung mand i 30'erne, der ønsker at være anonym.

I 2020 blev han stoppet af to betjente fra Københavns Politi, fordi han talte i telefon, mens han kørte bil.

Da den ene af betjentene mente, at mandens kørekort var så beskadiget, at politiet måtte udstede et midlertidigt, protesterede han og spurgte, hvilken paragraf der gav dem ret til det. Det kunne politimanden ikke svare på.

Politimanden mente desuden, at manden var hård i sin tone, og bad ham tage en narkometertest.

Manden fortæller, at han oplyste, at han ville medvirke, såfremt kørekortet blev udleveret igen. Da det ikke skete, medvirkede han ikke. Han blev derfor anholdt og kørt til Station City.

Tre betjente endte med at nøgenvisitere manden med magt. Han klagede efterfølgende over episoden til DUP.

En betjent forklarede, at man nøgenvisiterede manden, da man havde sigtet ham for mistanke om narkokørsel. Sigtelsen mod manden blev dog efterfølgende opgivet, da man ikke fandt euforiserende stoffer i hans blod.

Fra en anden betjent lød det, at det »i forbindelse med hensætning i vente- og detentionsrum« er »normal procedure, at anholdte skal afklædes og squatte (sætte sig på hug, *red.*) af hensyn til anholdtes og politiets sikkerhed«.

Den tredje betjent forklarede, at »når en anholdt skal hensættes i enten et venterum eller et detentionsrum, er det normal procedure, at vedkommende skal afklædes og squatte«.

Med andre ord: To ud af tre betjentes forsvar var, at de blot fulgte den faste procedure.

»Det viser virkelig, at man har et problem,« siger Adam Diderichsen med henvisning til opfattelsen af, at nøgenvisitation skulle være fast procedure.

»Alle politifolk, der har gået på politiskolen, burde vide, at det ikke må være sådan. Det er ikke, fordi det er noget, der lige pludselig er blevet ulovligt.«

DUP valgte hverken at komme med bemærkninger eller udtale kritik af politiet.

Berlingske har spurgt DUP, hvorfor forklaringerne fra betjentene ikke gav anledning til yderligere.

Hertil lyder det, at man »efter nærmere overvejelse« godt kunne have gjort Københavns Politi opmærksomme på, at der var betjente i politikredsen, der havde den fejlagtige opfattelse.

DUP skriver videre, at sager med nøgnavisitation siden sidste år har været et fokusområde for myndigheden.

»Fokusområdet er blandt andet valgt, da det kan være meget indgribende over for borgeren, og da der har været fokus herpå fra FNs Torturkomité.«

Aktivist blev visiteret »i bund«

Heller ikke den 41-årige jurist og aktivist Rasmus Malver har indtil videre fået medhold i sin klage. I april 2023 blev han på Station City »visiteret i bund«, som politiet beskrev det i deres rapport.

»Det var ren ydmygelse. En afstraffelse. De grinede ad mig,« fortæller han om episoden.

Rasmus Malver. Foto: Linda Kastrup

Rasmus Malver har været anholdt mange gange. Han »tryktester systemet«, som han udtrykker det. Han bringer sig i situationer, hvor han

anholdes eller risikerer anholdelse. Han løslades. Går sammen med sin advokat. Klager over politiet. Indbringer sagen for retten.

»Jeg ved godt, at min adfærd kan forekomme mærkelig, men det giver mening. I Danmark kan man ikke tage en principiel sag på andres vegne,« siger han.

Han medgiver, at han er »irriterende, jojo, jeg er meget irriterende«. Men der er et større formål, mener han:

»Hvis jeg vil kæmpe for retfærdighed, for individets rettigheder, er jeg nødt til at bringe mig i situationer, hvor jeg selv bliver udsat for de overgreb, der dagligt begås mod landets svageste.«

DUP nåede frem til, at nøgenvisitationen ikke skete, fordi politiet ønskede at afstraffe Rasmus Malver.

Betjenten, der visiterede Rasmus Malver, forklarede til DUP, at han ikke kunne huske visitationen, men at han skønnede Rasmus Malver påvirket af stoffer, og at »det kunne være grunden til, at der var foretaget en nøgenvisitation«.

Et skøn, der ikke blev understøttet yderligere.

Statsadvokaten afviste i sidste ende at sigte betjentene for blufærdighedskrænkelser og magtmisbrug. Det samme gjorde Rigsadvokaten. Rasmus Malver er nu i gang med at indbringe sagen for Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.

En gennemgang er igangsat

Berlingske har forelagt både kritikken fra eksperterne samt de beskrivelser og udtalelser, der indgår i de seks sager, for de tre politikredse.

Ingen af kredsene ønsker at kommentere enkeltsagerne, men understreger

alle, at visitation under fuld afklædning sker efter en konkret vurdering.

Nordsjællands Politi oplyser dog, at man »i anledning af den konkrete sag (nøgenvisitationerne i politibilen, *red.*) og henvendelsen fra Berlingske« har igangsat en »gennemgang af retningslinjer med henblik på at vurdere, om der er behov for præciseringer eller tiltag for at styrke kendskabet til reglerne for visitation«.

Fra Københavns Vestegns Politi lyder det, at kredsen – på baggrund af en række klagesager – har set nærmere på brugen af visitationer med afklædning.

»I den forbindelse har vi i april 2025 præciseret politikredsens lokale retningslinjer herfor samt understreget, hvordan visitationer med afklædning skal dokumenteres. Dette er tillige indarbejdet i et planlagt undervisningsforløb for ansatte i beredskabet.«

Hvad angår udtalelserne fra de tre sager, der omhandler Københavns Politi, lyder det i et svar fra politikredsen, at:

»Sagerne er blevet behandlet eller bliver behandlet af de instanser, som bør undersøge klager over politiet. Vi tager alle afgørelser i disse sager til efterretning.«

Del: